

Ενώπιων του Ιερού Λειψάνου της Αγίας Ευφημίας η Χειροτονία του νέου Επισκόπου Ανδίδων Ισιδώρου από τον Οικουμενικό Πατριάρχη

[Πατριαρχεία / Οικουμενικό Πατριαρχείο](#)

Το Σάββατο 11 Ιουλίου 2026, ημέρα κατά την οποία τιμάται η μνήμη της Αγίας ενδόξου Μεγαλομάρτυρος Ευφημίας, στον πάνσεπτο Πατριαρχικό Ναό του Αγίου Γεωργίου ο εψηφισμένος Επίσκοπος Ανδίδων κ. Ισίδωρος δέχθηκε τον τρίτο βαθμό της ιεροσύνης από τον [Οικουμενικό Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίο](#).

Μετά την Πατριαρχική Θεία Λειτουργία ο Παναγιώτατος τέλεσε την εις Επίσκοπον

Χειροτονία και απηύθυνε νουθεσίες του προς τον νέο αρχιερέα.

«Να μην λησμονείς την θεολογίαν του επισκοπικού αξιώματος, η οποία αποκαλύπτει, διατί η Ορθόδοξος ευσέβεια αποδίδει εις τον Επίσκοπον ιδιαίτερον σεβασμόν και τιμήν», ανέφερε μεταξύ άλλων ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος προς τον εψηφισμένο Επίσκοπο Ανδίδων κ. Ισίδωρο.

Συλλειτούργησαν αρχιερείς του Οικουμενικού Θρόνου, οι Σεβασμιώτατοι Μητροπολίτες **Φιλαδελφείας κ. Μελίτων, Λαοδικείας κ. Θεοδώρητος, Κρήνης κ. Κύριλλος** και **Σικάγου κ. Ναθαναήλ**, ενώ την Εκκλησία της Ελλάδος εκπροσώπησε ο **Μητροπολίτης Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομος**, για λογαριασμό του Αρχιεπισκόπου Αθηνών κ. Ιερωνύμου.

Παρών ήταν και ο **Μητροπολίτης Πολυανής και Κιλκισίου κ. Βαρθολομαίος**, τον οποίο ο κ. Ισίδωρος αναγνώρισε στον λόγο του ως πνευματικό του πατέρα.

Καθ' όλη τη διάρκεια της Ευχαριστίας το ιερό λείψανο της Αγίας Ευφημίας είχε εκτεθεί σε προσκύνηση για τους πιστούς και τους προσκυνητές που είχαν έρθει από την Κωνσταντινούπολη και το εξωτερικό.

Ο νέος Επίσκοπος είναι διδάκτωρ Νομικής και Θεολογίας και από το 2022 επίκουρος καθηγητής στο Τμήμα Θεολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών, με γνωστικό αντικείμενο τη Θεολογική Επιστημολογία και Φιλοσοφία. Από το 2019 είναι ιερατικώς προϊστάμενος του ναού της Μεταμορφώσεως του Σωτήρος στην Πλάκα, με δεκαέξι χρόνια διακονίας ως διάκονος και πρεσβύτερος. Σπούδασε νομικά και δίκαιο του περιβάλλοντος στο Βερολίνο, φιλοσοφία και θεολογία στο Κέμπριτζ και την Οξφόρδη, όπως ανέφερε ο ίδιος.

Στον χειροτονητήριο λόγο του αναφέρθηκε στα βήματα που τον οδήγησαν στον τρίτο βαθμό της Ιεροσύνης: «Ανήκω στην γενεά εκείνη των νέων, οι οποίοι κατά την δεκαετία του 1990 άκουσαν πρώτην φοράν από πατριαρχικά χείλη ότι η προστασία της Δημιουργίας είναι ευθύνη ιερά και αμαρτία η καταστροφή αυτής. Ο λόγος Εκείνος, πρωτοποριακός για την εποχή του, έπεσε στην εφηβική μου ψυχή ως σπόρος· και ο σπόρος εβλάστησε. Εκείνος με οδήγησε στη νομική επιστήμη και το δίκαιο του περιβάλλοντος στο Βερολίνο της Γερμανίας».

Νουθετήριος Λόγος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ.Βαρθολομαίου

Θεοφιλέστατε Ἐψηφισμένε Ἐπίσκοπε Ἀνδίδων κύριε Ἰσίδωρε,

Προκρίσει καί εἰσηγήσει τῆς ἡμῶν Μετριότητος, ψήφω δέ κανονικῇ τῶν Ἱερωτάτων Παρέδρων τῆς περί ἡμᾶς Ἀγίας καί Ἱερᾶς Συνόδου, ἐκλεγείς παμψηφεὶ Ἐπίσκοπος τῆς πάλαι ποτέ διαλαμπάσης Ἐπισκοπῆς Ἀνδίδων, λαμβάνεις σήμερον, ἐν τῷ Πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ Ναῷ τοῦ Ἁγίου Μεγαλο-μάρτυρος Γεωργίου τοῦ Τροπαιοφόρου, τήν χάριν τοῦ τρίτου βαθμοῦ τῆς ἱερωσύνης.

Ἀγάλλεται ἡ Μήτηρ Ἁγία τοῦ Χριστοῦ Μεγάλη Ἐκκλησία, ὑποδεχομένη εἰς τοὺς κόλπους της ἕνα νέον Ἐπίσκοπον, μέ δεκαεξαετῇ εὐλογημένην διακονίαν τῆς Ἀγίας Τραπέζης ὡς διάκονος καί πρεσβύτερος, μέ βαθεῖαν θεολογικὴν καί λιπαράν θύραθεν παιδείαν, μέ γνῶσιν τοῦ συγχρόνου πολιτισμοῦ, τῶν προκλήσεων καί τῶν θετικῶν προοπτικῶν του, μέ δυναμισμόν καί βούλησιν δι' ἀνιδιοτελεῆ προσφοράν, ἕνα πανεπιστημιακόν διδάσκαλον, ὁ ὁποῖος γνωρίζει ἐκ τοῦ σύνεγγυς καί ἐκ τῶν ἔνδον τάς ἀγωνίας, τοὺς προβληματισμούς καί τὰ ὄνειρα τῆς νέας γενεᾶς, πείραν,

ή όποία θά εἶναι ἰδιαιτέρως χρήσιμος εἰς τήν νέαν ὑψηλήν ἀποστολήν του.

Αποτελεῖ μεγάλην εὐλογίαν καί ὕψιστον προνόμιον διά σέ, Θεοφιλέστατε, ὅτι ἀνήκεις ἀπό τοῦδε εἰς τήν Ἱεραρχίαν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, τά δίκαια τοῦ ὁποίου ἐδεσμεύθης πρό ὀλίγου «φυλάττειν ἀπαράβατα καί ἀπαρασάλευτα» ἕως ἐσχάτης σου ἀναπνοῆς. Εἰς τήν Ὁμολογίαν πίστεως ὑπεσχέθης, ἐπίσης, ἐνώπιον Θεοῦ καί ἀνθρώπων, νά συναποδέχεσαι ὅσα ἀποδέχονται οἱ ἱεροί Πατέρες καί νά συναποστρέφῃς τά ὑπ' αὐτῶν ἀπορριπτόμενα. «Κράτει», λοιπόν, «τῆς ὁμολογίας» τῆς Ὁρθοδόξου ἡμῶν πίστεως, κράτει τῆς πιστότητος εἰς τήν Παράδοσιν καί τās παραδόσεις τοῦ ἱστορικοῦ καί μαρτυρικοῦ Φαναρίου.

Διδάκτωρ Νομικῆς καί Θεολογίας, μέλος Διεθνῶν Ἐπιστημονικῶν Ἑταιρειῶν, γλωσσομαθῆς, μέ ἀξιόλογον διδακτικόν ἔργον εἰς διάφορα ἀκαδημαϊκά ἰδρύματα καί μέ πλουσίαν συγγραφικὴν παραγωγήν, ἀπό τοῦ ἔτους 2022 Καθηγητῆς τοῦ Τμήματος Θεολογίας τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν μέ γνωστικόν ἀντικείμενον «Θεολογική Ἐπιστημολογία καί Φιλοσοφία», ἀπό δέ τοῦ ἔτους 2019 Ἱερατικῶς Προϊστάμενος τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Πλάκας ἐν Ἀθήναις, ἔχεις ὅλας τās προϋποθέσεις εὐδοκίμου διακονίας τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας καί τῆς ἱερᾶς ἀποστολῆς της.

Ἡ προσέγγις τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῇ βάσει τῆς σχέσεώς του μέ τόν Θεόν ἢ, ὀρθότερον, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς σχέσεως τοῦ Θεοῦ πρός αὐτόν, δίδει εἰς τήν ἀνθρωπίνην ὑπαρξιν τήν ὑψίστην δυνατὴν ἀξίαν καί εἰς τήν ἐλευθερίαν μας ἀμετακίνητον σημεῖον ἀναφορᾶς καί σταθεράν κατεύθυνσιν. Ἡ ἀλήθεια τῆς ἐλευθερίας δέν κρίνεται ἀποκλειστικῶς ἀπό τό γεγονός ὅτι ἐπιλέγομεν ἡμεῖς οἱ ἴδιοι, ἀλλά κυρίως ἀπό τό τί ἐπιλέγομεν. Ἰσχύει ἀπαρεγκλίτως τό τοῦ Χριστοῦ: «Γνώσεσθε τήν ἀλήθειαν καί ἡ ἀλήθεια ἐλευθερώσει ὑμᾶς» (Ἰωάν. η', 32). «Οὐκ ἔστιν ἐλεύθερος, ἀλλ' ἢ μόνος ὁ Χριστῷ ζῶν», τονίζει ὁ ἐν Ἀγίοις Προκάτοχος τῆς ἡμῶν Μετριότητος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος. Εἶναι θεμελιώδους σημασίας νά προβάλλεται ἡ Ἐκκλησία ὡς χῶρος «βιωμένης ἐλευθερίας» καί ἡ ἐλευθερία ὡς κεντρικὴ θεολογικὴ ἔννοια.

Καλεῖσαι καί ἐσύ, Θεοφιλέστατε, νά δίδης δημιουργικῶς ὡς Ἐπίσκοπος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, τήν καλήν θεολογικήν μαρτυρίαν περί τῆς ἐλευθερίας «ἥ Χριστός ἡμᾶς ἠλευθέρωσεν» (Γαλ. ε', 1), εἰς μίαν ἐποχήν, κατά τήν ὁποίαν τό εἶδωλον τοῦ «ἄνθρωποθεοῦ», «γεμίζει», ὡς ἔχει γραφῇ, «μέ ψευδαισθήσεις τήν ψυχήν τῶν ἀνθρώπων καί παρεμποδίζει τό εὐάγγελον μήνυμα τῆς ἐν Χριστῷ ἐλευθερίας νά φθάσῃ εἰς τόν νοῦν καί τήν καρδίαν των». Στόχος τῆς θεολογίας εἶναι νά διατυπώνῃ τό «Εὐαγγέλιον τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ» (Μάρκ. α', 14) ἐν τῷ πλαισίῳ τῶν ἐκάστοτε ἱστορικῶν συνθηκῶν. Ἡ συναφειακότης τῆς θεολογίας δέν ἀντίκειται εἰς τόν διαχρονικόν χαρακτήρα τοῦ Εὐαγγελικοῦ λόγου. Ἀντιθέτως, ἡ κλειστότης, ἡ μόνιμος ἀμυντική στάσις τῆς Ἐκκλησίας ἀπέναντι εἰς τόν πολιτισμόν καί αἱ ποικίλαι ἀπορρίψεις, ὁδηγοῦν νομοτελειακῶς εἰς ἄγονον ἀπομόνωσιν καί εἰς φονταμενταλιστικά σύνδρομα.

Ἡ θεολογική σπουδή εἶναι πηγή ἐμπνεύσεως διά τό ἐκκλησιαστικόν ἔργον, πηγή «οἰκουμενικῆς εὐρυχωρίας» καί γνησίου διαλογικοῦ πνεύματος. Αὐθεντική θεολογία καί κλειστότης εἶναι ἔννοιαι ἀντιφατικά καί ἀλληλοα-ναιρούμεναι. Τόσον οἱ διαχριστιανικοί διάλογοι, ὅσον καί αἱ διαθηρσκειακαί ἐπαφαί, ἀμφοτέρω μέ καθοριστικήν συμμετοχήν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ἀπηλευθέ-ρωσαν δημιουργικάς δυνάμεις ἐντός τῆς Ἐκκλησίας καί ἀνέδειξαν τήν σημασίαν τῶν χριστιανικῶν ἀξιῶν διά τό παρόν καί τό μέλλον τῆς ἀνθρωπότητος.

Ἡ ἐκκλησιαστική ζωή ἐκτυλίσσεται πάντοτε ἐντός ἐνός συγκεκριμένου πολιτισμικοῦ περιβάλλοντος καί δι' αὐτόν τόν λόγον ἡ θεολογία, ὡς ἔκφρασις αὐτῆς τῆς ζωῆς, δέν εἶναι ποτέ ἀφηρημένη ἢ ἀνιστορική. Ἀποτελεῖ θείαν εὐλογίαν τό γεγονός ὅτι οὔτε ἡ ἀμφισημία τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων, οὔτε αἱ πολλαί σύγχρονοι ἀνατροπαί καί περιπέτεια ἐμπόδισαν τό Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον νά ἐπιτελέσῃ θεαρέστως τήν πνευματικήν καί θεολογικήν ἀποστολήν του καί νά ἀναδειχθῇ πρωταγωνιστής εἰς πολλούς τομεῖς. Ἀπόδειξις τρανή διά τό εὐαίσθητον αἰσθητήριον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἐνώπιον τῶν σημείων τῶν καιρῶν εἶναι καί τό γεγονός ὅτι πολύ ἐνωρίς ἐπεσήμανε τήν σοβαρότητα τῶν οἰκολογικῶν προβλημάτων, προέβαλε τά πνευματικά καί ἠθικά αἵτιά των καί προέτεινε λύσεις ἐπὶ τῇ βάσει τῆς εὐχαριστιακῆς καί ἀσκητικῆς παραδόσεως τῆς Ἐκκλησίας καί τῆς θεολογικῆς κοσμολογίας καί ἀνθρωπολογίας. Ὁ λόγος τῆς Ὁρθοδόξου θεολογίας εἶναι πολύ καίριος καί ἀληθινός διά νά παραμείνῃ εἰς τό περιθώριον τῶν συζητήσεων περί τῶν ζωτικῶν θεμάτων τῆς ἀνθρωπότητος, εἰς τά ὁποῖα ἀνήκει καί ἡ παγκόσμιος πλέον κυριαρχία τοῦ τεχνολογικοῦ πολιτισμοῦ καί τῆς λογικῆς του.

Ἐπαναλαμβάνομεν ὅτι θεωροῦμεν ἀξονικῆς σημασίας διά τούς λειτουργούς τῆς

Ἐκκλησίας τήν καλήν θεολογικήν κατάρτισιν. Τονίζομεν μάλιστα ὅτι, ἐκτός ἀπό αὐτήν, ἀπαραίτητος εἶναι καί ἡ γενική μόρφωσις, τό ἐνδιαφέρον διά τά γράμματα καί εὐρύτερον διά τόν πολιτισμόν. Ἄνευ στερεῆς θεολογικῆς καταρτίσεως, ἄνευ παιδείας καί πολιτισμικῆς ἐγγραμματοσύνης, δέν εἶναι δυνατόν νά δοθῇ ἐπικαίρως ἡ χριστιανική μαρτυρία. Διά νά προσφέρωμεν τεκμηριωμένας θεολογικάς ἀπαντήσεις πρέπει νά γνωρίζωμεν εἰς βάθος τήν παράδοσίν μας, ἀλλά καί τάς ἀναζητήσεις τοῦ συγχρόνου ἀνθρώπου.

Θεοφιλέστατε,

Ἐνθυμεῖται καί τιμᾷ σήμερον ἡ Ἐκκλησία μας τό θαῦμα τῆς Ἀγίας Μεγαλομάρτυρος καί Πανευφήμου Εὐφημίας ἀναφορικῶς πρός τήν θέσπισιν τοῦ Ὁρου τῆς Δ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου τῆς Χαλκηδόνος. Τό «δόγμα τῆς Χαλκηδόνος», ἡ ἔνωσις, ἐν τῷ ἐνί προσώπῳ τοῦ Θεοῦ Λόγου, τῆς θείας καί ἀνθρωπίνης φύσεως, «ἀσυγχύτως, ἀχωρίστως, ἀτρέπτως, ἀδιαιρέτως», εἶναι ὁ ἀμετάστατος κανὼν τῆς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας καί ἡ πυξίς ἐν τῇ πορείᾳ της πρός τήν Βασιλείαν τῶν Ἑσχάτων. Σύνολος ὁ ἐκκλησιαστικός βίος, ἡ πίστις, τό ἥθος καί ὁ πνευματικός πολιτισμός μας, ἡ λειτουργική ζωή, τό ποιμαντικόν ἔργον καί ἡ καλή μαρτυρία ἐν

τῷ κόσμῳ ἐνσαρκώνουν καί ἐκφράζουν τό «αἰ μυστήριον» τῆς Θεανθρωπότητος. Ἡ Ἐκκλησία κατεδίκασε τάς δύο μεγάλας αἱρέσεις, αἱ ὁποῖαι ἤρνοῦντο τήν θεανδρικήν πραγματικότητα τῆς Ἐκκλησίας, δηλαδή τόν ἀνθρωπο-μονιστικόν νεστοριανισμόν καί τόν δυϊστικόν καί δοκητι-στικόν μονοφυσιτισμόν. Ὁ θεοδίδακτος Ὅρος τῆς Δ' Οἴκου-μενικῆς Συνόδου σώζει τήν ζωήν τῆς Ἐκκλησίας ἀπό τάς παγίδας τοῦ νεστοριανισμοῦ, δηλαδή τόν ὕλισμόν, τήν ἐκκοσμίκευσιν καί τόν ἀνθρωποθεϊσμόν, ἀλλά καί ἀπό τούς κινδύνους τοῦ μονοφυσιτισμοῦ, σήμερον θά ἐλέγομεν, ἀπό τούς λαβυρίνθους τοῦ δυαλισμοῦ, τοῦ φονταμενταλισμοῦ καί τῆς κλειστῆς καί ἀγόνου πνευματικότητος. Καί εἰς τήν Σύνοδον τῆς Χαλκηδόνος ἡ θεολογία ἀνεδείχθη ὁ σιδηροῦς βραχίον τῆς Ἐκκλησίας.

Τήν Κυριακήν, 19ην Ἰουλίου, ἡ Ἐκκλησία μας θά τιμήσῃ τήν μνήμην τῶν 630 Θεοφόρων Πατέρων τῆς Συνόδου τῆς Χαλκηδόνος, οἱ ὁποῖοι, ἄνωθεν ἐμπνεύσει καί φωτισμῷ, συνέθεσαν τόν χριστολογικόν Ὅρον της καί ἐνεγράφησαν χρυσοῖς γράμμασιν εἰς τάς δέλτους τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας, ἀφοῦ διὰ τῶν Ἱερῶν Κανόνων θ', ιζ' καί κη' ἐπεκύρωσαν ἀμετακλήτως τήν θέσιν καί τήν εὐθύνην τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὡς κέντρου ἐνότητος καί ὡς κανονικῆς συνειδήσεως εἰς τόν χῶρον τῆς Ἀνατολικῆς Χριστιανοσύνης.

Τά πάντα εἰς τήν ἐκκλησιαστικήν ζωήν, ἡ δομή τῆς Ἐκκλησίας, ἡ θεία λατρεία, ἡ διοίκησις καί ἡ διαποίμανσις, ἡ ἐγκόσμιος μαρτυρία, ἀποτελοῦν φανέρωσιν καί ἔκφρασιν τοῦ θεανδρικοῦ χαρακτήρος της, ὁ ὁποῖος ἐξόχως ἀποκαλύπτεται ἐν τῇ Θεῇ Εὐχαριστίᾳ. Συμφώνως πρός τόν Ἅγιον Ἰγνάτιον τόν Θεοφόρον, εἰς τήν Ἐκκλησίαν, πού ἀποτελεῖ τό σημεῖον τῆς παρουσίας τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ ἐν τῇ ἱστορίᾳ καί τήν προτύπωσιν τῆς ἐσχατολογικῆς πληρώσεως τῆς Θείας Οἰκονομίας, ὁ Ἐπίσκοπος λειτουργεῖ ὡς «εἰκὼν» τοῦ Χριστοῦ, μέ τήν ιδιότητά του ὡς Προεστῶτος τῆς Εὐχαριστιακῆς Συνάξεως. Νά μή λησμονῇς τήν θεολογίαν τοῦ ἐπισκοπικοῦ ἀξιώματος, ἡ ὁποία ἀποκαλύπτει, διατί ἡ Ὁρθόδοξος εὐσέβεια ἀποδίδει εἰς τόν Ἐπίσκοπον ἰδιαίτερον σεβασμόν καί τιμήν.

Μέ αὐτάς τάς πατρικάς νουθεσίας, σέ καλοῦμεν, Θεοφιλέστατε ἀδελφέ Ἰσίδωρε, νά εἰσέλθῃς, ἐν ταπεινώσει καί φόβῳ Θεοῦ, εἰς τά Ἅγια τῶν Ἀγίων, διὰ νά λάβῃς δι' ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τῆς ἡμῶν Μετριότητος καί τῶν συλλειτουργούντων ἡμῖν ἁγίων Ἀρχιερέων, τήν χάριν καί τά χαρίσματα τοῦ Ἐπισκοπικοῦ ἀξιώματος.

Πρόσελθε!

Χειροτονητήριος Λόγος Θεοφιλ. Επισκόπου Ανδίδων κ. Ισιδώρου

Παναγιώτατε Πάτερ καὶ Δέσποτα,

Σεβασμιώτατε ἐκπρόσωπε τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης

Ἑλλάδος,

Σεβασμία τῶν ἁγίων Ἱεραρχῶν χορεία,

Ἐξοχώτατε κύριε Πρέσβυ,

Ἐντιμολογιώτατοι Ἄρχοντες,

Πανοσιολογιώτατε ἅγιε Καθηγούμενε, μετὰ τῆς ὑμετέρας ἐκλεκτῆς συνοδείας,

Τίμιον Πρεσβυτέριον,

Λαὲ τοῦ Θεοῦ ἡγαπημένε.

«Τότε δὴ καὶ ἀρχιερεῖς οἱ ἀπόστολοι ἐχρημάτισαν». Τίνος ὁ λόγος; Νικολάου καὶ Θεοδώρου, τῶν ἀειμνήστων Ἐπισκόπων τῆς σήμερον προχειρισθείσης μοι Ἐπισκοπῆς Ἀνδίδων, οἱ ὅποιοι πρὸ ἐννέα περίπου αἰώνων ἡρμήνευσαν τὴν τῆς Πεντηκοστῆς δωρεάν· ὅτε τὸ θεῖον Πνεῦμα, ἐν εἴδει πυρίνων γλωσσῶν ἐνοικῆσαν ἐν τοῖς ἀποστόλοις, προεχειρίσατο ἕκαστον εἰς τὸ ἴδιον ἔθνος (Προθεωρία λβ', PG 140, 460). Ὁ λόγος οὗτος, ὡς σπινθὴρ τοῦ πυρὸς ἐκείνου, ζώπυρον ὑπὸ τὴν τέφραν τῶν αἰώνων ἄσβεστον, ἀναλάμπει ἐν αὐτῷ τῷ Φαναρίῳ τῆς Ὁρθοδοξίας. Τὴν δωρεὰν ταύτην ὑμνοῦσα ἡ Ἐκκλησία εὐφροσύνως μελωδεῖ.

«Πάντα χορηγεῖ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον· βρύει προφητείας, ἱερέας τελειοῖ, ἀγραμμάτων σοφίαν ἐδίδαξεν, ἁλιεῖς θεολόγους ἀνέδειξεν, ὅλον συγκροτεῖ τὸν θεσμὸν τῆς Ἐκκλησίας».

Ἐντὸς τῆς οὕτω συνεχιζομένης Πεντηκοστῆς ἐτελέσθη σήμερον καὶ ἡ ἐμὴ τελείωσις· διότι τὸ αὐτὸ Πνεῦμα, τὸ τοὺς ἁλιεῖς ἀρχιερεῖς ἀναδείξαν, ἐπεφοίτησε πλουσίως καὶ ἐπὶ τὴν ἐμὴν ἐλαχιστότητα.

Ὁ μὲν μακάριος Θεόδωρος, ὁ τοῦ Νικολάου ἐπόμενος, τὴν θείαν λειτουργίαν ὑπομνηματίζων, εἰς δοξολογίαν τῆς Παναγίας Τριάδος κατέκλεισε τὴν κοινὴν τῶν δύο Ἱεραρχῶν Προθεωρίαν· ὁ δὲ ἔσχατος καὶ νῦν διάδοχος ἀμφοτέρων ἐκ τῆς αὐτῆς δοξολογίας ἄρχεται· Δόξα τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι!

Ἡ ἀνεξιχνίαστος βουλή τῆς ζωαρχικῆς Τριάδος κατηύθυνε τὰ διαβήματά μου ἐκ νεότητος ἕως τῆς εὐσήμες ταύτης ἡμέρας. Ἐσημειώθη δὲ ἡ βουλή αὕτη εἰς δύο καιροὺς ἐπισήμους. Τὴν εἰκοστὴν τετάρτην τοῦ παρελθόντος Ἰουνίου, ὅτε ἐώρταζεν ἡ Ἐκκλησία τὸ γενέθλιον τοῦ Τιμίου Προδρόμου, τοῦ καιομένου καὶ φαίνοντος λύχνου (πρβλ. Ἰωάν. 5,35), θεοφωτίστῳ εἰσηγήσει τῆς Ὑμετέρας

Θειοτάτης Παναγιότητος καὶ ψήφοις κανονικαῖς τῶν Σεβασμιωτάτων ἁγίων Συνοδικῶν Παρέδρων ἐξελέγην Ἐπίσκοπος τῆς πάλαι ποτὲ διαλαμψάσης Ἐπισκοπῆς Ἀνδίδων.

Ὡ βάθος πλούτου προνοίας! Ὁ πρεσβύτερος, ὁ ὁποῖος κατὰ τὴν Προθεωρίαν λειτουργεῖ πρὸ τῆς εἰσόδου τοῦ ἀρχιερέως «ὡς Πρόδρομος» καὶ ἔπειτα μεθίσταται, «μονονουχὶ... ἡρέμα διαλεγόμενος» τὸ ὑπὸ τοῦ Βαπτιστοῦ ῥηθέν· «τοῦτον δεῖ αὐξάνεσθαι, ἐμὲ δὲ ἐλαττοῦσθαι» (Προθεωρία ιδ΄, PG 140, 435-436), ἐκλήθη ἐν αὐτῇ ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Προδρόμου εἰς τὴν τάξιν τοῦ εἰσερχομένου. Ἄλλ’ ὁ μεθιστάμενος οὐκ ἀπέθεσε τὸ λόγιον· τὸ φυλάσσει ἔκτοτε κεκρυμμένον ἐν τῷ ταμείῳ τῆς καρδίας· ὅσον αὐξάνει ἡ τιμὴ, τόσον ὀφείλει νὰ ἐλαττοῦται ὁ τιμώμενος. Καὶ ἰδοὺ σήμερον, κατὰ τὴν μνήμην τῆς Ἁγίας Πανευφήμου Μεγαλομάρτυρος Εὐφημίας, ἡ ὁποία τὸν ἐν Χαλκηδόνι Ὅρον τῆς πίστεως θαυμαστῶς ἐκύρωσεν, ἡ ἐν τῷ Προδρόμῳ ἀρξαμένη κλήσις ἔλαβε τὸ πλήρωμα αὐτῆς. Ἀπὸ τῆς φωνῆς τοῦ βοῶντος ἕως τοῦ Ὁρου τῆς Ὁρθοδοξίας — οὕτως ἐχάραξεν ἡ θεία οἰκονομία τὴν ὁδόν. Ἄλλ’ ἡ πρόνοια τοῦ Θεοῦ ἐσφράγισε τὴν ἡμέραν ταύτην καὶ δι’ ἐτέρου σημείου· κατὰ τὴν αὐτὴν ταύτην ἑορτὴν τῆς Ἁγίας Εὐφημίας, τῇ ἐνδεκάτῃ Ἰουλίου τοῦ ἔτους 1996, ἔλαβον διὰ χειροθεσίας τὸν πρῶτον καὶ ταπεινότατον βαθμὸν τῆς ἐκκλησιαστικῆς τάξεως, τὸν τοῦ ἀναγνώστου. Ὁ κύκλος, ὁ τότε ἀρξάμενος, σήμερον, χάριτι Θεοῦ, πληροῦται· ἡ αὐτὴ ἡμέρα ἀπαρχὴ καὶ πλήρωμα.

Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, πρὸ ὀλίγου, τελεσθείσης ἐν τῷ Πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ Ναῷ τῆς φρικτῆς ἱεουργίας, κατῆλθον, ταῖς τιμίαις Ὑμῶν χερσὶ τετελειωμένος, τὰς βαθμίδας τοῦ ἱεροῦ Βήματος, καὶ ἵσταμαι νῦν ἐν τῇ Αἰθούσῃ ταύτῃ τοῦ Θρόνου, ἔνθα πάλλεται ἡ καρδιά τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας. Καὶ πῶς νὰ μὴ στραφῇ ἡ καρδιά μου, κατὰ τὴν ὥραν ταύτην, πρὸς Ὑμᾶς, Παναγιώτατε Πάτερ καὶ Δέσποτα;

Ἀνήκω εἰς τὴν γενεὰν ἐκείνην τῶν νέων, οἱ ὁποῖοι κατὰ τὴν δεκαετίαν τοῦ 1990 ἤκουσαν διὰ πρώτην φορὰν ἀπὸ πατριαρχικῶν χειλέων ὅτι ἡ προστασία τῆς Δημιουργίας εἶναι εὐθύνη ἱερὰ καὶ ἀμαρτία ἡ καταστροφή αὐτῆς. Ὁ λόγος Ἐκεῖνος, πρωτοποριακὸς διὰ τὴν ἐποχὴν αὐτοῦ, ἔπεσεν εἰς τὴν ἐφηβικὴν μου ψυχὴν ὡς σπόρος· καὶ ὁ σπόρος ἐβλάστησεν. Ἐκεῖνος μὲ ὠδήγησεν εἰς τὴν νομικὴν ἐπιστήμην καὶ τὸ δίκαιον τοῦ περιβάλλοντος ἐν τῷ Βερολίνῳ τῆς Γερμανίας· Ἐκεῖνος, βαθύτερον ἔτι, εἰς τὴν φιλοσοφίαν καὶ τὴν θεολογίαν τῆς δημιουργίας, τὴν Ἑξαήμερον, ἐν τῇ Κανταβριγίᾳ καὶ τῇ Ὁξωνίᾳ τῆς Ἀγγλίας. Καὶ εἰς τοὺς τρεῖς κλάδους πνευματικῆς διακονίας τῆς ζωῆς μου — τὸ δίκαιον, τὴν φιλοσοφίαν καὶ τὴν θεολογίαν — σπορευὺς ὑπῆρξεν ὁ λόγος τοῦ Πατριάρχου μου· ὀφειλέτης Αὐτοῦ εἰμὶ οὐχὶ μόνον ἐκκλησιαστικῶς, ἀλλὰ καὶ πνευματικῶς, ὡς σκεπτόμενος

ἄνθρωπος τῆς ἐποχῆς Αὐτοῦ. Οἱ ἅγιοι ἀπόστολοι ὥρισαν ἑαυτοὺς ἵνα προσκαρτερῶσι «τῇ διακονίᾳ τοῦ λόγου» (Πράξ. 6,4)· ταύτην τὴν ἀποστολικὴν διακονίαν ἀσκεῖ ἀπὸ τοῦ Θρόνου τούτου ἐπὶ πέντε καὶ τριάκοντα συναπτὰ ἔτη ἡ Ὑμετέρα Παναγιότης· καὶ δι’ αὐτῆς ἐγέννησε, ἐν ἀγνοίᾳ μου, καὶ ἐμέ.

Διὰ τοῦτο ἡ σημερινὴ ἡμέρα δὲν εἶναι ἰδική μου. Σήμερον, ὅτε τὸ πρῶτον ἐκρεμάσθη ἐγκόλπιον ἐπὶ τοῦ στήθους μου, γνωρίζω ὅτι ὑπ’ αὐτὸ φέρω καὶ ἕτερον, ἀόρατον· τὸ λόγιον ἐκεῖνο τοῦ Προδρόμου, τὸ ὁποῖον φυλάσσω ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐκλογῆς μου. Καὶ τὸ ἀόρατον τοῦτο ἐγκόλπιον ἀνοίγεται τώρα καὶ δεικνύει πρόσωπον· «Τοῦτον δεῖ αὐξάνεσθαι, ἐμὲ δὲ ἐλαττοῦσθαι». Ἡ ὅλη μου ὑπαρξὺς εἶναι μία διακονία ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, τῆς ὁποίας κεφαλὴ ὁ Χριστός, «ἡ κεφαλὴ τοῦ σώματος» (Κολ. 1,18)· ἐν αὐτῇ δὲ πρῶτος διάκονος τῆς ἐνότητος καὶ σεπτῆ κορυφῇ τῆς ὑπ’ οὐρανὸν Ὁρθοδοξίας ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης — καὶ κεφαλὴ τῆς ἐμῆς διακονίας Ἐκεῖνος. Ὅ,τι οἰκοδομηθῇ ἐν ἐμοὶ ἀπὸ τῆς σήμερον, ἰδικόν Του ἔργον θὰ εἶναι· ἐγὼ ἀρκοῦμαι νὰ ἐλαττοῦμαι, ἵνα αὐξάνηται ἐν τῇ διακονίᾳ μου ἡ φωνὴ τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας.

Ἐπιτραπήτω μοι, Παναγιώτατε Πάτερ καὶ Δέσποτα, ὅπως ἐπ’ ὀλίγον στρέψω τὸν λογισμὸν πρὸς τὴν πάλαι ποτὲ διαλάμψασαν Ἐπισκοπὴν Ἀνδίδων, τῆς ὁποίας τὸν σεπτὸν τίτλον ἡ ἐλαχιστότης μου ἀπὸ τῆς σήμερον περιβάλλεται.

Τὰ Ἀνδιδα, πόλις ἀρχαία καὶ περιφανής, ἔκειντο ἐπὶ τῶν ὑπωρείων τοῦ Ταύρου, ἐν τοῖς μεθορίοις Πισιδίας καὶ Παμφυλίας, ἐκκλησιαστικῶς ὑπαγόμενα ἀνέκαθεν τῇ Μητροπόλει Πέργης. Ἡ Ἐπισκοπὴ αὕτη οὐχὶ κτήσεων καὶ ἐδαφῶν μνήμην κατέλιπεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ἀλλὰ παρακαταθήκην μυσταγωγικῆς θεολογίας· ἐκ τοῦ θρόνου αὐτῆς προῆλθον, κατὰ τοὺς χαλεποὺς χρόνους τοῦ ἐνδεκάτου αἰῶνος, δύο ἱεράρχαι ἐρμηνευταὶ τῶν θείων μυστηρίων. Ὁ Ἐπίσκοπος Νικόλαος συνέταξε πρῶτος τὴν «Προθεωρίαν», σαφηνίσας τὰ ἐν τῇ θείᾳ ἱεουργίᾳ τελούμενα σύμβολα· ἡ ἐρμηνεία αὕτη, συμβολικὴ ὁμοῦ καὶ τυπολογικὴ, προπαιδεύει τὸν πιστὸν διὰ τὴν μύησιν εἰς τὴν ἐποπτείαν τῶν μυστηρίων, τὴν ὁποίαν διδάσκει ὁ μέγας ἱεροφάντωρ Διονύσιος. Τὸν δὲ Νικόλαον διεδέξατο ἐν τῷ θρόνῳ καὶ ἐν τῷ ἔργῳ ὁ Ἐπίσκοπος Θεόδωρος, ὅστις τὴν «Προθεωρίαν» ἐπεξεργάσατο καὶ παρέδωκε τῇ Ἐκκλησίᾳ τελειότεραν, ἵνα γενεαὶ γενεῶν ἐξ αὐτῆς μυσταγωγῶνται.

Καὶ τί ἐδίδαξαν οἱ τῶν Ἀνδίδων οὗτοι φωστῆρες; Ὅτι τὰ ἐν τῇ θείᾳ Λειτουργίᾳ τελούμενα εἰκονίζουν σύμπασαν τὴν πρὸς ἡμᾶς σωτηριώδη ἐπιδημίαν τοῦ Κυρίου, ἀπ’ αὐτῆς τῆς συλλήψεως ἕως καὶ τῆς δευτέρας καὶ ἐνδόξου αὐτοῦ παρουσίας. Ὅθεν ὁ ἱεουργῶν Ἐπίσκοπος οὐ τελεῖ ἀπλῶς ἱεροπραξίαν, ἀλλὰ μυσταγωγεῖ τὸν λαὸν τοῦ Θεοῦ εἰς ὁλόκληρον τὴν οἰκονομίαν τοῦ σαρκωθέντος Λόγου. Ταύτην τὴν παρακαταθήκην ἀναδεχόμενος μετὰ τοῦ τίτλου, οὐχὶ πόλιν σιγήσασαν κληρονομῶ, ἀλλὰ φωνὴν λαλοῦσαν ἔτι ἐν τῇ λατρείᾳ τῆς Ἐκκλησίας. Ὅσάκις τὸ χριστεπώνυμον

πλήρωμα, τελουμένης τῆς ἀναιμάκτου μυσταγωγίας, θεωρεῖ ἐν αὐτῇ, συμβολικῶς, σύμπαν τὸ μυστήριον τῆς θείας συγκαταβάσεως, ἡ θεολογία τῶν Ἀνδίδων ζῇ καὶ λειτουργεῖ. Τὰ Ἄνδιδα οὐκ ἐσίγησαν· δέομαι δὲ τοῦ Κυρίου ὅπως ἀναδείξῃ με οὐκ ἀνάξιον κληρονόμον τῆς φωνῆς αὐτῶν.

Καὶ ἤδη ὁ λόγος ὀφείλει νὰ γίνῃ εὐχαριστία. Πρώτη καὶ μεγίστη πρὸς τὸν ἐν Τριάδι Θεόν. Δευτέρα, ὀλόθερμος καὶ υἱική, πρὸς Ὑμᾶς, Παναγιώτατε Πάτερ καὶ Δέσποτα. Καίτοι πρὸς Ὑμᾶς ὠμίλησεν ἤδη ὀλόκληρος ὁ λόγος μου, ἐν εἵδει εὐχαριστίας, ἐντούτοις ἡ καρδιά οὐκ ἀριθμεῖ ὅσα εἶπεν· ἀριθμεῖ ὅσα ὀφείλει. Ὅφειλω Ὑμῖν, διότι μὲ ἐνεπιστεύθητε πρὶν ἢ τολμήσω νὰ τὸ ἐλπίσω· διότι ἠνοίξατε εἰς τὸν ἐλάχιστον τὰς θύρας τοῦ Οἴκου τοῦ Πατρός· διότι ἡ σεπτὴ πρότασις τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος πρὸς τὴν Ἀγίαν καὶ Ἱερὰν Σύνοδον ὑπῆρξε πρᾶξις ἐμπιστοσύνης πρὸς πρόσωπον τὸ ὁποῖον οὐδὲν εἶχε νὰ προσφέρῃ πλὴν τῆς προθυμίας αὐτοῦ. Ἡ εὐγνωμοσύνη αὕτη οὐκ ἐξοφλεῖται διὰ λόγων· θὰ ἐξοφλῇται, σὺν Θεῷ, καθ' ἐκάστην ἡμέραν διὰ τῆς διακονίας.

Εὐχαριστῶ ὅμως καὶ τοὺς Σεβασμιωτάτους ἁγίους Συνοδικοὺς Παρέδρους, οἱ ὁποῖοι μὲ ἐτίμησαν διὰ τῆς ψήφου αὐτῶν, ἐπινεύσαντες ὁμοθυμαδὸν τῇ βουλήσει τοῦ σοφοῦ αὐτῶν Πρώτου. Ἀπὸ τῆς σήμερον ἡ σεπτὴ Ἱεραρχία τοῦ Θρόνου εἶναι δι' ἐμὲ νέα οἰκογένεια, εἰς τὴν ὁποῖαν εἰσέρχομαι ὡς ὁ νεώτερος καὶ ἔσχατος ἀδελφός. Ἅγιοι Ἀρχιερεῖς, σᾶς παρακαλῶ ταπεινῶς· χειραγωγεῖτέ με διὰ τῆς πείρας καὶ τῶν συμβουλῶν σας, καὶ ἀνέχεσθε ἐν ἀγάπῃ τὰς ἐλλείψεις μου· ἐγὼ δὲ θὰ τιμῶ τὴν ἀδελφότητα τοῦ Θρόνου διὰ σεβασμοῦ, ἀφοσιώσεως καὶ ἔργου.

Ἡ εὐγνωμοσύνη μου στρέφεται ἀκολούθως πρὸς τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Ἱερώνυμον τὸν Β', ὑπὸ τὰς χεῖρας τοῦ ὁποῖου ἔλαβον τοὺς δύο πρώτους βαθμοὺς τῆς ἱερωσύνης, καὶ ὑπὸ τοῦ σοφοῦ παραδείγματος τοῦ ὁποῖου ἐγαλουχήθην μανθάνων ὅτι ἀόκνως καὶ ἀθορύβως δεῖ ἐργάζεσθαι τὸν ἀμπελῶνα τοῦ Κυρίου. Ὁ δὲ αὐτὸς πάλιν, εἰς τὴν παράκλησιν τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας ἀνταποκρινόμενος, παρέσχε καὶ τὴν κανονικὴν ἄδειαν διὰ τὴν μετάβασίν μου εἰς τὴν διακονίαν αὐτῆς. Τοῦ εἶμαι δι' ὅλα εὐγνώμων.

Εὐχαριστῶ ἀπὸ καρδίας τὸν ἐκπρόσωπον αὐτοῦ, Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομον, τὸν πρῶτον τοῦ Τμήματος Θεολογίας τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν καὶ ἐμὸν διδάσκαλον. Οὗτος ἵσταται πάντοτε πλησίον μου μὲ πατρικὴν ἀγάπην, σοφὸς ἄρωγός καὶ προστάτης. Ἔτι δὲ εὐγνωμονῶ τὸν κ. Ἀντιπρύτανιν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, τὸν κ. Κοσμήτορα τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς καὶ τὸν κ. Πρόεδρον τοῦ Τμήματος Θεολογίας, τρεῖς δι' ἐμὲ σεβασμίας καὶ ἐκλεκτὰς μορφάς, αἱ ὁποῖαι λαμπρύνουσιν ὡσαύτως διὰ τῆς παρουσίας αὐτῶν τὴν ἡμέραν ταύτην. Εἰς τὰ πρόσωπα αὐτῶν βιῶ τὴν ἀγάπην τῶν χθεσινῶν μου διδασκάλων καὶ τῶν σημερινῶν μου συναδέλφων ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν.

Εὐγνωμονῶ αὐτοὺς κατὰ πάντα.

Βαθεῖαν δὲ ἀγάπην ἐπιθυμῶ ὅπως ἐκφράσω δημοσίᾳ, κατὰ τὴν ἱερὰν ταύτην στιγμήν, πρὸς δύο διδασκάλους τῆς νεότητός μου: τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Λαοδικείας κ. Θεοδώρητον, Διευθυντὴν τοῦ Πατριαρχικοῦ Γραφείου ἐν Ἀθήναις, ὁ ὁποῖος ὑπῆρξεν ἡ ἱερατικὴ ἐκείνη μορφή ἡ ὁποία ἐνέσπειρε θαυμασμὸν διὰ τὰ θεολογικὰ γράμματα εἰς τὸν νεαρὸν μαθητὴν τοῦ Κολλεγίου Ἀθηνῶν. Ἔτι δὲ πρὸς τὸν Ἑλλογιμώτατον Καθηγητὴν κ. Κωνσταντῖνον Δεληκωσταντῆ, τὸν Ἰμβριον θεωρητικὸν καὶ πρακτικὸν φιλόσοφον. Διδάσκαλός μου ὑπῆρξε καὶ διδάσκαλός μου παραμένει· τὴν ἔδραν, τὴν ὁποίαν ἐκεῖνος ἐπὶ ἔτη ἐλάμπρυνεν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ, ἀξιοῦμαι νῦν νὰ διακονῶ. Εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ βλέπω ζῶσαν τὴν ἀπόδειξιν ὅτι ἡ θύραθεν παιδεία καὶ ἡ θεολογία τοῦ Γένους ἀνθοῦν ὁμοῦ, ὅταν ριζώνουν εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ Φαναρίου.

Καταφθάνω δὲ ὀφειλετικῶς καὶ εἰς τοὺς οἰκείους μου. Πρώτη σὺ εἶ, μήτερ· εἰς τὰς χεῖράς σου ἔμαθα τὸ σημεῖον τοῦ Σταυροῦ καὶ εἰς τὰ γόνατά σου ἔλαβον τὴν πρώτην ἀγνὴν ἀγάπην. Οὕτως ἐδιδάχθην ὑπὸ σοῦ τὸ πρῶτον μάθημα ἀληθοῦς θεολογίας· τὸ πῶς δεῖ προσεύχεσθαι· τουτέστιν ἐν ἀδόλῳ ἀγάπῃ. Ὅ,τι ἔκτοτε ἐδιδάχθην εἰς σχολὰς καὶ πανεπιστήμια, ὑποσημείωσις εἶναι εἰς ἐκείνην τὴν πρώτην κατήχησιν. Σήμερον σὲ εὐγνωμονῶ ἐνώπιον πάντων, οὐχὶ μόνον δι’ ὅσα με ἐδίδαξας, ἀλλὰ δι’ αὐτὸ τοῦτο· ὅτι ὑπάρχεις, καὶ ὅτι ὑπάρχεις δι’ ἐμὲ ὡς παρουσία· σὺ εἶ ἡ γλυκεῖα ἀνάπαυσις τῆς σκέψεώς μου. Ἀλλὰ καὶ σύ, ἀδελφέ μου Ναπολέον, μετὰ τῆς συζύγου σου Ναυσικᾶς, μοὶ ἐχαρίσατε γλυκυτάτην προσωνυμίαν — «θεῖος» — εἰς τὰ πρόσωπα τῶν δύο ἀνεψιῶν μου, τοῦ Γεωργίου Ἰάσονος Σωσιπάτρου καὶ τοῦ Μιχαὴλ Θεοδώρου· Εἰς τὰ ὀνόματα καὶ ἰδιαίτερα χαρίσματα ἐνὸς ἐκάστου αὐτῶν ἀναζῆ ἡ μνήμη τῶν μακαριστῶν πάππων, τοῦ πατρός μου Γεωργίου καὶ τοῦ πατρὸς τῆς Ναυσικᾶς Μιχαήλ, τῶν ὁποίων τὰς εὐχὰς ἀπὸ τῶν οὐρανίων σκηνῶν ταπεινῶς ἐξαίτοῦμαι.

Ὅρῳ περίξ ἐμοῦ τόσα οἰκεῖα καὶ προσφιλῆ πρόσωπα, καὶ ἡ καρδιά μου πληροῦται εὐγνωμοσύνης. Ἐπιθυμῶ βαθύτατα ὅπως εὐχαριστήσω ἓνα ἕκαστον χωριστά· συγγενεῖς, φίλους, διδασκάλους, ἰδία δὲ τοὺς ἀπλοῦς ἐνορίτας, μεθ’ ὧν συνεδέθην ὡς πνευματικὸς πατὴρ καὶ ἀδελφός. Ἐκαστος ἐξ ὑμῶν εἶναι δι’ ἐμὲ μονάκριβος καὶ ἀναντικατάστατος, πρόσωπον μοναδικόν, σταθμὸς ἐν τῷ βίῳ μου. Φέρω ἀνεξίτηλον τὴν σφραγίδα τῆς ἀγάπης σας, φανερώς τε καὶ ἀφανῶς ἐκδηλουμένης. Ἀλλὰ καὶ πρὸς ὅλους ἐκεῖνους, οἱ ὁποῖοι τόσον ἠθέλησαν, ἀλλ’ οὐκ ἠδυνήθησαν νὰ εἶναι σήμερον ἐδῶ, εἶμαι ὀφειλέτης κατὰ πάντα καὶ διὰ πάντα. Οὐχ ἦττον δὲ πρὸς τοὺς ἀπελθόντας· πρῶτον μὲν, πρὸς τὸν πατέρα μου Γεώργιον, τὸν μύησαντά με εἰς τὴν φιλοσοφίαν καὶ διδάξαντά με, δι’ ἐκάστης πράξεως καὶ ἐκάστης ἀναπνοῆς αὐτοῦ, τὴν ἀδιάλειπτον δοξολογίαν τοῦ Κυρίου· ἔπειτα δὲ καὶ πρὸς ἐκλεκτοὺς μοι

συγγενεῖς, διδασκάλους καὶ ὁδηγούς, παρὰ τῶν ὁποίων ἔλαβον γνῶσιν, δύναμιν, ἀγάπην, παράδειγμα. Οὐδὲν ἄλλο ἔχω νὰ εἶπω πλὴν ἑνός, γνησίου καὶ ὁλοκαρδίου· εὐχαριστῶ.

Ὀλίγα ἔτι πρόσωπα ὀφείλω νὰ μνημονεύσω μετ' εὐγνωμοσύνης· δύο παρόντα καὶ δύο κεκοιμημένα.

Πρῶτον, τὸν κ. Κωνσταντῖνον Αὐγερινόν. Κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη τῆς ζωῆς μου ἐγνώρισα εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ τί δύναται νὰ εἶναι ἡ ἐν Κυρίῳ ἀδελφωσύνη· ἀγάπη θυσιαστική, ἡ ὁποία προσφέρει ἑαυτὴν μετὰ χαρὰς μεγάλης. «Ἰλαρὸν γὰρ δότῃν ἀγαπᾷ ὁ Θεός» (Β' Κορ. 9,7).

Ἐπειτα τὸν πνευματικόν μου πατέρα, τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Κιλκισίου κ. Βαρθολομαῖον, ὁ ὁποῖος ἵσταται καὶ σήμερον πλησίον μου, ὅπως ἵστατο πάντοτε. Ἀπὸ τῶν φοιτητικῶν μου χρόνων ἐβάστασε τὰς ἀναζητήσεις καὶ τὰς ἀγωνίας μου, ἤκουσε τοὺς δισταγμούς μου, ὑπέμεινε τὰς ἐρωτήσεις μου, καὶ μὲ ὑπομονὴν καὶ διάκρισιν μὲ ἐχειραγώγησεν εἰς τὸ θυσιαστήριον. Ὅ,τι ἱερατικὸν ὑπάρχει ἐν ἐμοί, διὰ τῶν χειρῶν καὶ τῶν εὐχῶν αὐτοῦ διήλθεν. Σεβασμιώτατε ἅγιε Κιλκισίου, Γέροντά μου· ἡ σημερινὴ ἡμέρα εἶναι καὶ ἰδική σας.

Τέλος, ἡ σκέψις μου ἵπταται εἰς συνάντησιν τῶν νῦν ἀοράτως παρισταμένων ἡμῖν ἐνταῦθα. Ἐκ τῆς σεπτῆς αὐτῶν χορείας αἰσθάνομαι νοερῶς παρόντα τὸν ἀοίδιμον Ἐπίσκοπον Τράλλεων κυρὸν Ἰσίδωρον, Καθηγούμενον τῆς ἐν Πάτμῳ Ἱερᾶς, Βασιλικῆς, Πατριαρχικῆς καὶ Σταυροπηγιακῆς Μονῆς τοῦ Ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου καὶ Εὐαγγελιστοῦ καὶ Πατριαρχικὸν Ἐξάρχον Πάτμου, οὗ τὸ ὄνομα φέρω καὶ ὅστις ὑπῆρξε πιστὸν τέκνον τοῦ Οἴκουμενικοῦ Θρόνου μέχρι τοῦ τέλους. Δι' αὐτὸν αἱ λέξεις δυσκολεύονται. Ἡ ἀγαπητικὴ αὐτοῦ παρουσία εἶναι δι' ἐμὲ ἀλησμόνητος, ἡ δὲ ἀναστάσιμος χαρὰ τῆς ζώσης ψυχῆς αὐτοῦ ἔκδηλος εἰς ἕκαστον βῆμα τοῦ βίου μου· εἶναι ὁ ἐμὸς μεσίτης ἐνώπιον τοῦ αἰωνίου Θυσιαστηρίου τοῦ Κυρίου. Ἡ ἀγαπῶσα καὶ τὰ πάντα συγχωροῦσα καρδιά αὐτοῦ, ὡς θυσιαστήριον, ἐξήγνιζε πᾶσαν ἀδικίαν, ὀρθοτομοῦσα τὸν λόγον τῆς ἀληθείας οὐχὶ μόνον διὰ τῆς θεωρίας, ἀλλὰ καὶ ὡς βίωμα πράξεως. Παρακαλῶ τὸν Θεὸν ἵνα μοὶ χαρίζη τοιαύτην καρδίαν, ὁμοίαν τῇ ἐκείνου. Ἔτι δὲ προσβλέπω καὶ εἰς τὰς ἀγίας εὐχὰς τοῦ ὑστάτου προκατόχου μου, μακαριστοῦ Ἐπισκόπου Ἀνδίδων κυροῦ Χριστοφόρου, ὅστις διετέλεσεν ἄνθρωπος τοῦ πνεύματος καὶ τῶν γραμμάτων, εἰκὼν εὐσεβοῦς ἱεράρχου, λόγοις τε καὶ ἔργοις. Αἰωνία ἡ μνήμη αὐτῶν.

Καὶ τώρα, Παναγιώτατε Πάτερ καὶ Δέσποτα, ἡγγικεν ἡ ὥρα τῆς Ἱερᾶς ὑποσχέσεως. Ἡ Ἁγία Εὐφημία, τῆς ὁποίας τὸ ἱερὸν λείψανον εὐωδιάζει ἐν τῷ Πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ Ναῷ, ἐκύρωσε τὸν Ὅρον τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου — τὸν Ὅρον ἐκεῖνον εἰς τὸν ὁποῖον ἡ θεολογία τῆς Ἀνατολῆς καὶ ἡ θεολογία τῆς Δύσεως

ὠμίλησαν μίαν γλῶσσαν· διότι, ὅτε ἀνεγνώσθη ὁ Τόμος τοῦ Ῥώμης Λέοντος, οἱ Πατέρες ἀνεβόησαν ὅτι Πέτρος διὰ Λέοντος ἐλάλησε καὶ ὅτι Λέων καὶ Κύριλλος ὁμοίως ἐδίδαξαν. Μία Ἐκκλησία ὠμολόγησε τότε τὸ ἓν πρόσωπον τοῦ ἐνὸς Χριστοῦ ἐν δύο τελείαις φύσεσιν· ἐξ ἐκείνης τῆς ἐνότητος ἐρχόμεθα, καὶ πρὸς ἐκείνην, ἐσχατολογικῶς, πορευόμεθα. Διὰ τοῦτο τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον προΐσταται τῶν θεολογικῶν διαλόγων· οὐχὶ ἐκ κοσμικῆς φιλοδοξίας, ἀλλ' ἐκ τῆς χριστολογικῆς ταύτης μνήμης καὶ ἐλπίδος. Αὐτὸ εἶναι τὸ ἀληθὲς περιεχόμενον τοῦ κοσμοπολιτισμοῦ τοῦ πατριαρχικοῦ ἔθους. Εἰς τὴν διακονίαν ταύτην μὲ ἐκαλέσατε, Παναγιώτατε, ἀπευθύναντές μοι κατὰ τὸ Μικρὸν Μήνυμα τὸ κυριακὸν λόγιον· «βάλε τὴν χεῖρα ἐπὶ τὸ ἄροτρον» (πρβλ. Λκ. 9,62). Ἴδου ἡ χεῖρ, Παναγιώτατε. Ὑπόσχομαι ἐνώπιον τοῦ Πατριάρχου μου ὀλοτελῇ ἀφοσίωσιν εἰς τὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν καὶ εἰς τὸν σεπτὸν Προκαθήμενον αὐτῆς, καὶ προθυμίαν ἀδίστακτον εἰς ὅ,τι ἡ Ἐκκλησία μοὶ ἀναθέσῃ.

Καὶ ἰδοὺ τὸ θαῦμα τῆς σημερινῆς τῶν ἀγίων συνάξεως· ἡ ἡμέρα αὕτη συνάγει, συμβολικῶς, ὅλον τὸν κοσμοπολιτισμὸν τῆς χάριτος. Ἡ Ἁγία Μεγαλομάρτυς Εὐφημία, ἡ φρουρὸς τῆς ἐν Χαλκηδόνι πίστεως, τῆς ὁποίας τὴν πανήγυριν ἄγει σήμερον, πέραν τοῦ Βοσπόρου, ἡ γείτων καὶ μαρτυρικὴ αὐτῆς πατρίς. Ἡ Ἁγία Ὑλγα, ἡ ἱσαπόστολος, ἡ ὁποία δεικνύει εἰς τοὺς αἰῶνας ὅτι ἡ Κωνσταντινούπολις ὑπῆρξε καὶ παραμένει ἡ πνευματικὴ μήτηρ καὶ τροφὸς τοῦ ῥωσσικοῦ λαοῦ. Καὶ ὁ ὁσιος Σωφρόνιος, ὁ ἐν Ἑσσεξ, τοῦ ὁποίου τὸν τάφον ἠξιώθην νὰ προσκυνήσω καὶ μετὰ τῆς συνοδείας τοῦ ὁποίου ἡ οἰκογένειά μου συνδέεται διὰ βαθέων πνευματικῶν δεσμῶν· ἐκεῖνος ἔδειξεν ὅτι ἡ πνευματικὴ ζωὴ τῆς Ὁρθοδοξίας δύναται νὰ ἐγκεντρισθῇ εἰς τὴν καρδίαν τῆς ἐκκοσμικευμένης Δύσεως καὶ νὰ δώσῃ καρποὺς χυμώδεις. Ἡ χορεία τῶν τριῶν — ἡ Χαλκηδών, ἡ Ῥωσσία, ἡ Δύσις — μαρτυρεῖ ὅτι τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, τὸ ὁποῖον κατὰ τὴν Πεντηκοστὴν «εἰς ἐνότητα πάντας ἐκάλεσε» (Κοντάκιον Πεντηκοστῆς), ἐργάζεται τὴν ἐνότητα ἕως τῆς σήμερον. Τῶν τριῶν τούτων ἀγίων τὴν βοήθειαν ταπεινῶς ἐπικαλοῦμαι δι' ὅ,τι ἔργον ἡ Μήτηρ Ἐκκλησία καὶ ὁ Πατριάρχης τοῦ Γένους θελήσωσι νὰ μοὶ ἐμπιστευθῶσι.

Δεηθῆτε, Παναγιώτατε Πάτερ καὶ Δέσποτα, μετὰ πάντων τῶν συμπαραισταμένων ἀγίων Ἀρχιερέων καὶ παντὸς τοῦ εὐσεβοῦς πληρώματος, ἵνα ὁ ἐπιφοιτήσας σήμερον ἐπὶ τὴν ἐμὴν ἐλαχιστότητα Παράκλητος ἀναδείξῃ τὸν νέον Ἀνδίδων ἄξιον τῆς κλήσεως καὶ τοῦ ὀνόματος· ἵνα γένηται, κατὰ τὸ μέτρον τῶν δυνάμεων αὐτοῦ, μεσίτης Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων ἐν τῷ ἐνὶ Μεσίτῃ, Χριστῷ τῷ Θεῷ ἡμῶν· ὃ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος, σὺν τῷ ἀνάρχῳ αὐτοῦ Πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ζωαρχικῷ αὐτοῦ Πνεύματι, εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ: ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΠΟΛΥΑΝΗΣ ΚΑΙ ΚΙΛΚΙΣΙΟΥ